

ARADUL

On. Palatul Cultural Arad.

... Stați în fața istoriei
care va ști să judece etor-
urile și faptele Domniilor
Voastre.

M. S. Regele

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare de două ori pe săptămână.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
200 Lei : : : : 1 An	500 Lei : : : : 1 An
100 : : : : 6 Luni	250 : : : : 6 Luni
50 : : : : 3 Luni	130 : : : : 3 Luni

In străinătate dublu.

Cooperația.

Din sentimente egoiste, po-
arele lumii au fost închise
până în timpul din urmă —
limitile geografice ale țăr-
ilor respective și n-au lucrat
pentru interesul lor pro-
priu. Ideea fundamentală în
cărcea se grupează toate
măsurile era ridicarea sta-
tutului națiunii, îmbogățirea
ei pe cale chiar distrugând
vecinii sau pe alte țări mai
departate.

Astăzi însă s'a rupt cu a-
stă mentalitate. Ruptura nu
a fost de voie ci din con-
vingere. Semnalul a fost
de criza financiară din
Anglia.

Statele au ajuns la convin-
țarea, că nu mai pot trăi unele
pe altele. Epoca noastră am-
plifică o vechiă epocă prelimi-
nară a aranjamentelor inter-
naționale. Sub ochii noștri se
desfășoară tot felul de congrese
naționale; miniștri diferi-
ți își dau întâlniri la
ocaziune ce se ivește;
fac vizite până și cei mai
impăcați adversari: primul
ministru al Franței vizitează pe
președintele Germaniei apoi
pe acela al Statelor Unite.

Se încheie tot felul de tra-
ctate comerciale chiar cu state
neconoscute. Rusia însă este
izolată în izolarea ei și ca-
rează stabilirea de raporturi cu
alte state.

Pe toate aceste manifestări
se vede un rezultat natural al
ei: că ființa umană nu poate
supraviețui decât în una din
două condiții — printr-o
cooperare a națiunilor — se
poate spera într-o remediere
a tuturor suferințelor.

V.

De ce duce sovismul.

Ocaziunea atentatului de
la Budapesta a fost ocazia
pentru a se vedea că un ungur
nu este capabil de o astfel de
faptă. Sufletul dorim ca în sânul
națiunii să fie cât mai
puțin oameni răi, însă nu ne
dă la o parte din fața
națiunii că oamenii răi și buni
găsesc în sânul oricărei
națiuni. Sovismul însă întru-
nădă mintea și te depăr-
tează de realitate care nu în-
treabă de desmitiți.

Am rămas acum decla-
rația dlui ministru dela Bu-
dapesta, când este pus în fața
națiunii că el nu a cunoscut
cazul femeilor
moarte dela Seghedin?

Conflictul din Extremul Orient.

Pe zi ce trece tot mai mult
se agravează și se complică
într'un mod cu totul neașteptat
conflictul ce a izbucnit între
Japonia și China de Nord.

Mărul de discordie îl for-
mează provincia Manciuria
pentru care s'a purtat prin
1905 războiul ruso-japonez, ter-
minat cu neașteptata victorie
a Japoniezilor, după strălucite
succese dela Popt Artur și
Tzushima. Izbândă Japoniei
a consacrat-o între puterile
mari din Extremul-Orient și
ea a devenit o amenințare
deopotrivă pentru interesele ru-
sești în acele părți ale Asiei,
ca și pentru America, în ce
privește dominarea în Oceanul
Pacific.

Astăzi China se găsește în
convoiașul unui război civil,
care a izbucnit de multă vreme
și în care propaganda comu-
nistă are un mare rol. În mă-
sura dezagregării Chinei, apă-
reau interesele competitorilor
asupra Manciuriei: Sovietele
și Japonia.

Rusia sovietică are gata o
armată întreagă sub comanda
generalismului roșu Bluecher,
așteptând doar momentul ca
să atace Manciuria.

Japonezii în acest timp își
consolidează situația în această
provincie cucerită și au ma-

surile necesare de a distruge
orice posibilitate de luptă a
Chinezilor.

Iată însă că în acest con-
flict s'a produs un fapt neaște-
ptat: intervenția Statelor
Unite. Această intervenție s'a
mărginit însă numai la trimi-
terea unui observator pe lângă
Societatea Națiunilor, ci s'a
tradus și în fapt prin apariția
unui vas și a șase submarine
în apele chineze.

Conflictul chino-japonez a
ajuns în fața plenului dela
Geneva, cu toate că Japonia
refuză arbitrajul acesta.

Telegrama anunță că deo-
camdată s'a impus punctul de
vedere al delegatului japonez
la Societatea Națiunilor și a-
nume că delegatul american
va fi admis la desbaterea con-
flictului din Manciuria, numai
în cazul dacă Statele Unite
ale Americii participă în mod
permanent la lucrările dela
Geneva.

Rămâne de văzut acum dacă
soluția adusă de Societatea
Națiunilor va fi admisă de
Japonia sau de America. E o
piatră de încercare pentru in-
susi prestigiul acestei instituții
internationale și o constatare
în același timp despre sinceri-
tatea Națiunilor când doresc
pacea.

Ed. I. Găvănescu

Cum este informat publicul Arădan?

Ziarele minoritare induc publicul în eroare.

Nu ne-au interesat niciodată
publicațiile din ziarele mi-
noritare locale, și de aceea
nu le-am dat nici o atențiune
cu toate că publicul este în
credință că acele ziare au tot
felul de știri. Am făcut numai
o singură experiență, asupra
unei știri luată la întâmplare,
dar care era scrisă cu litere
mari ca prim articol într'un
ziar minoritar din joi trecută.

Acea foaie afirma anume
că lira sterlină s'a stabilitat
la 100 franci francezi. Am
spus în numărul nostru trecut
pe prima pagină că aceasta
nu este o știre oficială și
deci nu corespunde adevăru-
rului. Cineva vede ziarul „A-
radul“ și zice: „O! asta nu
se poate că doar a fost pub-
licată de ziar“! (??). Astăzi
suntem după 8 zile de când
s'au vândut foile minoritare
pe tema stabilizării lirei ster-
line și nu s'a produs nici-o
confirmare a acelei știri ex-
traordinare. Dacă și „Aradul“
ar fi adoptat același atitudine,
cu siguranță că n'am mai fi
avut exemplare spre vânzare.

Nu aducem nici-o învinuire
confratilor noștri maghiari,
căci vina este a publicului
arădan care înghite toate năz-
bățiile și veștile fără realitate.

Toate comunicările dela au-
torități sunt absolut invers
interpretate de presa minori-
tară. De ce? Pentru că publi-
cul o primește așa; așa-i place
publicului, așa vrea publicul!

Și mai este ceva *opinia*
publică sănătoasă nu la în-
serios știrile din ziarele ma-
ghiare și deci nu reacționează,
ceea ce a fost o incurajare
pentru fabricarea tuturor năz-
bățiilor.

Cum însă totul își are o
măsură, noi vom arăta, oca-
zional numai, falsitatea știrilor
cu literă grasă din presa
minoritară nu cu un alt gând
ci numai de a nu ne face vi-
novați de păcatul că am știut,
dar nu am spus. Am zis nu-
mai ocazional căci dacă ar fi
să ne ocupăm de toate știrile
lor, ni se pare că n'ar încă-
pea în lumea aceasta ce s'ar
scrie...

□ Audiențele averescane la
M. S. Regele. București 17 Oct.
Azi la ora 4 d. m. a fost primit
în audiență Dl Octavian Goga
fruntașul averescan, iar în 20
Oct. la aceeași oră, va fi primit
Dl Mareșal Averescu, preșe-
dintele partidului poporului.

Adunarea generală a Asociației Învățătorilor din jud. Arad. Declarațiile d-lui D. V. Toni.

Duminecă 18 Oct. la ora
9½ s'a ținut în sala festivă a
primăriei adunarea generală a
Asociației Învățătorilor din o-
rașul și județul Arad, sub pre-
ședinția d-lui N. Cristea. La
această adunare a participat și
Dl D. V. Toni, președintele
Asociației Inv. din România.
Au mai luat parte d-nii Dr.
C. Radu, președintele Comisiei
Interimare, Dr. T. Botiș, rec-
torul Academiei Teologice, N.
Nistor revizor școlar, Al. Con-
stantinescu, președintele Fe-
derăției Corpului didactic din
jud. Arad.

Dl N. Cristea deschide se-
dinta și face o expunere a si-
tuației grele în care se găsesc
astăzi învățătorii.

Dl Dr. C. Radu, primarul
orașului salută adunarea și
urează învățătorilor să con-
tinuie cu încredere acțiunea în-
cepută pentru realizarea do-
leanțelor lor.

Dl Dr. T. Botiș rectorul
Academiei teologice, mulțu-
mește pentru dragostea ce l se
arată.

Dl D. V. Toni, primit cu
îndelungate aplauze, arată că
corpul învățătoresc trebuie să
se solidarizeze și să se or-
ganizeze. Pe primul plan tre-
buie să fie revendicările ma-
teriale, căci lupta pentru cul-
tura națională cere suflule
neblazate de grijile mari ale
zilei de mâine. Învățătorii sunt
mai rău plătiți decât în orice
țară din Europa și decât alte
categorii de funcționari din
țară, cu mai puțin rol și răs-
pundere socială.

În al doilea rând trebuie o
colaborare strânsă între noi
Școalele și dascăli. Reformele
care s'au făcut de câțiva ani
în coace s'au realizat fără con-
sultarea dascălilor și deaceia,
multe din ele nu s'au putut a-
plica.

Prin această colaborare se
va putea începe o acțiune pe-
dagogică de care are nevoie
învățământul: școli experimen-
tale, bibliotecă pedagogică, re-
viste pentru tineret și copii,
asistență pentru învățători.

Salută adunarea dascălilor
din Arad unde la 1812 a luat
ființă cea dintâi școală nor-
mală și urează spor la munca
întreprinsă.

La redeschiderea ședinței Dl.

N. Cristea, dă cuvântul D-lui
I. Toniță inv. în Mocrea care
vorbește despre principiul noi
de educație. D-sa spune că
scopul vieții este fericirea, la
care nu se poate ajunge de-
cât prin pricepere și perseve-
rență. Ca să pricepem mai bi-
ne fericirea, avem nevoie de
îndoielă, pentru că deși îndo-
iala doare, totuși ea vindecă
pe deplin, și îndoielă nu me-
reu de adevăr, numai așa îl
putem cunoaște mai bine.

Urmează apoi interesanta și
instructiva disertație a Dlui I.
Crivăț inv. în Grânceri, des-
pre „Educația prin Cooperație“.
În introducere, vorbește despre
pedagogia individualistă și cea
socială, care pot fi ușor împă-
cate de educația prin coope-
rație. Avantajele acestei edu-
cații sunt nenumărate și de
mare folos pentru țară. Ea
ajută la creșterea individuali-
tății școlarului, dezvoltă simțul
de solidaritate și răspundere
personală, cultivând, în același
timp viața camaraderescă.
Ține pe elevi în comunitate
educativă, facilitând nașterea
și dezvoltarea celor mai alese
înșușiri civice, și dezvoltă
instinctul socialității. Într'un
cuvânt, *cooperația în școala
primară, nu e decât un eficace
 mijloc de educație.*

La discuțiile ce au urmat
asupra acestor interesante di-
sertații, au luat cuvântul D-nii
I. Ungureanu, Tigu, Burticală
și Cârstea.

Sedința s'a ridicat la orele
12½.

În ședința de după masă,
diferitele comisii a asoc.
inv. din județ, și-au citit ra-
poartele, despre situația și
activitatea îndeplinită dela ul-
timul congres județean. S'au
mai făcut apoi mai multe pro-
puneri interesante, în legătură
cu chestiunile absolut profes-
ionale a învățătorilor. Cea mai
utilă propunere e a Dlui Popa,
care a propus, înființarea unui
câmin pentru fetele învățăto-
rilor. Credem, însă, că dacă
la urma urmel, acest câmin va
lua ființă, va sfârși cași cel
de băieți. Congresul s'a închis
la ora 5, când majoritatea par-
ticipanților, au trecut la Pa-
latul Cultural, unde d. Toni a
ținut o interesantă conferință,
despre care scriem în altă
parte a ziarului.

Adunarea Astrei.

În saloanele Cercului ro-
mănesc a avut loc azi la o-
rele 11, adunarea generală a
Astrei, pentru alegerea unui
nou comitet pe timp de 5 ani.

Dl. vice președinte Ascaniu
Crișan deschizând ședința ci-
tește raportul despre activita-
tea Astrei pe anul trecut. Au
 luat cuvântul Dnii prof. Ed. I.
Găvănescu, Dr. C. Radu, pri-
marul orașului, Al. Constanti-

nescu, V. Popescu, L. Nichi,
Căp. N. Popovici, Dr. T. Bo-
tiș. Discuțiile au avut ca ob-
iect chestiunea activității cul-
turale și găsirea unui plan de
acțiune culturală.

Dl. prof. Givulescu a citit
raporul despre gestiunea des-
părțământului. La urmă s'a a-
les un nou comitet pe 5 ani
în frunte cu dl. A. Crișan,
președinte.

e. g.

Serbarea zilei nașterii M. S. Regelui.

Arad 16 Oct. În orașul nostru, această zi însemnată, a fost sărbătorită cu tot fastul cuvenit. La ora 11^{1/2}, s'a oficiat în Catedrala ortodoxă un Tedeum, de către P. C. S. Arhimandritul Dr. Iustin Suciu, asistat de proterii Dr. T. Botiș, Dr. Gh. Ciuhandu și Vătean Tr.

Au participat Dl. General Vișoreanu, Dr. Gh. Șerban, prefectul județului, Dl. Dr. C. Radu, primarul municipiului etc.

La sfârșit, părintele Dr. Gh. Ciuhandu, rostește o emoționantă cuvântare, despre însemnată ziua, pe care a încheiat-o cetăd rugăciunea următoare:

„Împărate al Împăraților și Doamne al Domnilor, păzește Domnia robului Tău, a drept-credinciosului și de Hristos iubitorului Regelui nostru, pe care L-ai învrednicit a Domni pre pământ, în pace, în bunăstare și întru dreptate.

„Supune-I Lui, Doamne, pre tot protivnicul și vrășmașul din lăuntru și din afară.

„Apucă sabia și scutul și Te ridică întru apărarea Lui; risipește puterea prigonitorilor Lui.

„Umbrește capul Lui în vreme de război și așază pe urmașii Lui pe Tronul Lui.

„Insuflă în inima Lui tot binele pentru sfânta, sobornicească și apostolească Ta Biserică și pentru întreg poporul Tău de Hristos iubitor, ca și noi în vremea Domniei Lui cu pace, viață pașnică și

netulburată să ducem, întru toată evlavie și cinstea”. Amin.

După masă, la orele 5, a avut loc la Palatul Cultural, un festival aranjat de Comitetul cultural al municipiului, Serbarea a început cu înțonarea Imnului Regelui, de către corul „Armonia” de sub conducerea D-lui Prof. At. Lipovan. Urmează cuvântarea foarte instructivă și însoțită, a D-lui Dr. Teodor Botiș, rectorul Academiei Teologice și senator. D-Sa, în cuvintele rostite, arată pe M. S. Regele Carol II ca Voevod al culturii românești. Regalitatea, spune D-Sa în continuare, este o însușire naturală și specifică neamului nostru, și manifestările de dragoste față de Rege, sunt exteriorizarea sentimentelor întregului neam românesc.

Urmează recitarea unei poezii ocazionale, de către un elev de la Liceul „Moise Nicoară”, al cărui nume ne scapă. Câteva fete de la Liceul Elena Ghîbă Birta, execută foarte bine, mai multe dansuri naționale, iar Dșoara V. Șepeșan, acompaniată la pian de către Dl. Dr. Bubi Botiș, execută înreproșabil două splendide cântări italienești. La fel Dl. Ursulescu.

Notăm, că publicul arădean, ca niciodată, a participat în număr foarte mare. Autoritățile au fost reprezentate prin Dl. General Vișoreanu, Dl. Dr. Gh. Șerban, Dl. Dr. Radu C. Di Ascaniu Crișan, deputat etc. Ofițerii garnizoanei au participat în număr mare.

rep.

Din activitatea extra școlară la Școala „St. Gheorghe” a elevilor de la gimnaziul I. Vulcan, din Arad.

Țara noastră și sf. noastră biserică strămoșească are lipsă înosebi astăzi de tineri buni, al căror suflet să se poată asemăna cu pământul cel bun — Viitorul fericit al nostru depinde de la caracterul tineretului.

Acest adevăr trebuie binecimentat aici la granița de vest a țării noastre, unde urlă lupii îmbrăcați în pele de oare și își caută prada, sămănând urajba între frați.

Dar de când P. S. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa a pășit în orașul nostru și a luat conducerea sf. biserici din dieceza Aradului, lupii sunt tot mereu alungați, iar oile rălăcile se apropie tot mai mult de staulul adevărat al lui Hristos. La glasul lui toți cu mic cu mare răspund. Toți fiii sf. noastre biserici muncesc fieșecare în sfera lui de activitate. — Iubirea arătată de P. S. Grigorie, încolțește și în inimile fiilor săi sufletești.

Iată un fapt, mărturie a celor zise mai sus:

În ziua de 10 Oct. a. c. s'a prezentat înaintea Preasfințitului Grigorie o delegație a elevilor de la șc. „Gimnaziul Iosif Vulcan” dorind a cere binecuvântarea arhierească asupra începutului muncii lor, pe care doresc a o destășura, pentru binele comun, în cadrele societății lor religioase „Sfântul Gheorghe”. — Tot cu acest prilej doreau a depune omagiile de recunoștință față de preaiubitul lor Episcop prin faptul, că l-au oferit ca dar insigna societății — chipul în aur al sfântului marelui mucenic Gheorghe — ca simbol al izbândii creștinismului. Cu oca-

ziunea aceasta solemnă, profesorul lor de religie Părintele Iuliu Halmagian, cerând binecuvântarea arhierească asupra societății, roagă pe Tatăl cel ceresc să dea mulți ani fericiți preaiubitului lor Episcop.

Urmează un moment emoționant. Un elev de cl. III. cu numele Emil Mihailovici rostește următoarele:

Prea Sfînțite Părinte! Cel mai fericit moment din viața noastră, ca mici ostași ai D-lui Iisus Hristos, este acesta, când depunem omagiile noastre la picioarele preaiubitului nostru Episcop.

Vă cunoaștem de când ați pășit în orașul nostru. Atunci eram mici, dar auziam faima și bucuria bisericii noastre strămoșești din gura preaiubiților noștri părinți, frați și surori. Cerul ne-a binecuvântat prin venirea Preasfinției Voastre, căci de atunci destinul bisericii noastre strămoșești a pornit spre bine și renaștere. De atunci oile rălăcite tot mereu se reîntorc la staulul adevărat al lui Hristos. Suntem încă mici, dar din îndemnul și munca Preasfinției Voastre, cu conducerea preaiubitului nostru profesor de religie și cu ajutorul lui Dumnezeu, vom ajunge mari și vom deveni cu toții luptători curajoși și devotați ai Evangheliei lui Hristos și ai bisericii noastre strămoșești.

În semn de iubire și recunoștință, Vă rugăm Preasfînțite Părinte, primiți acest mic dar, băut din aurul inimii noastre, ca simbolul al izbândei creștinismului și în numele sfânt al marelui mucenic Gheorghe.

„Întru mulți ani Stăpâne”

Adânc mișcat Preasfințitul cu lacrimi în ochi, căutând spre

micii ostași cu fața-i blândă și plină de încurajare, le mulțumește cu următoarele cuvinte:

O deosebită bucurie simțesc în sufletul meu, pentru că văd, că voi ca elevi de școală, v'ați adus aminte de mine. Bucuria mi crește, că în vorbirea voastră ați amintit, că încă de mici, când am venit prima dată în acest oraș, m'ați cunoscut din gurile preaiubiților voștri părinți, frați și surori. Așa se vede, că aveți părinți buni și frați adevărați, cari vă conduc la fericire. Iubiți pe mai marii voștri și fiți răcunosători față de ei. Un tată pentru că să învețe pe fiul său să asculte de mai marii săi, face următoarea încercare.

A luat un ceas, a scos din el arătătoarele și a zis fiului lui, — fiule spune mi câte ceasuri sunt? Fiul i-a răspuns: Tată nu pot să-ți spun, pentru că ai scos arătătoarele. Vezi — dragut meu — a răspuns Tatăl, ce sunt pentru ceas arătătoarele, sunt pentru viața ta mai marii tăi binevoitori. Ei îți arată calea spre fericire.

Și eu am avut profesor de re-

ligie, un preot bătrân dintr'un sat nu departe de orașul Făgăraș și mă bucur, că Dumnezeu sfântul și azi îl ține în viață. Sunt recunoscător lui în veci pentru poveștile frumoase părintești pe cari mi le-a împărtășit și-i păstrez în veci iubirea.

Inchee Preasfințitul Părinte, binecuvântând societatea, cere harul ceresc peste micii ostași. Apoi, le împărtășe cărți de rugăciuni redactate de însuși Preasfinția Sa, cu autogramul său.

Frumos gest de iubire și recunoștință față de Preasfințitul nostru părinte. Profesorul Iuliu Halmagian merită toată lauda, pentru că numai prin desul contact dintre părinți și fii se ține trează viața sufletească și se aprinde tot mai tare flacăra sacră, care trebuie să ardă în fiecare inimă adevărat creștinească. Elevilor de la școala Gimnaziul Iosif Vulcan le dorim o muncă continuă și rodnică pe calea începută.

Corresp.

Pentru școala practică. Ce-am putut realiza în școala primară.

Adus în penibilă situație de a vorbi despre mine, — o fac, nu pentru că m'aș simți obligat să răspund unei injurii, cât mai ales pentru că doresc să se pună în discuție și alte probleme, decât cele abordate până acum.

Vreau, să se recunoască meritele celui Aurel Petrișor din Ocișor, Palade din Bodești, precum și a atâtor buni colegi, cari scormonesc cu pasiune pământul, înobilează pomi, se ocupă cu stupăritul, ori cu alte îndeletniciri practice, — încercînd astfel școala în realitatea satelor noastre.

* * *

Iată pe scurt cum am realizat eu școala practică:

1. Învățător nou în Lazuri (jud. Arad) în anul 1909 Comuna se întinde pe o vale îngustă; hotarul înălțându-se pe coastele munților are o suprafață de 3103 ha, dintre care însă numai 335 ha îl formează terenurile arabile, și acestea mai mult cu sapa decât cu plugul. Populația de 953 suflete trăiește din pomărit, creșterea vitelor și din industria casnică a lemnului. Bărbații aduc dela câmpie cu căruțele în schimbul poamelor și al articolelor de lemnărie, nu numai grăunțele (grâu, curuz), dar și ceapa, cu toată pe lângă vale mai este loc, acoperit de pietriș și arini, în care s'ar putea plasa grădinițe. Un asemenea teren steril se afla și în jurul școlii.

L-am curățit de pietriș cu elevii, am mai cărat pe el nămol de pe ulițe, l-am îngrădit, și în curs de doi ani, am realizat o grădină, despre care să vorbească celce au văzut-o, și-și mai amintesc și azi de dânsa. În mijlocul ei am instalat aparate pentru observațiuni meteorologice, pentru cari primeam și o recompensă bănească.

Aci am experimentat împreună cu elevii cultura tuturor zarzavaturilor, și-mi amintesc cu mândrie de ardeiul dulce și gras „Kalinko”, de ceapa roșie „Zittau”, de conopida „Erfurt”, — despre cari se credea că nu prilesc în acea regiune.

Urmarea a fost, că rînd pe rînd, se livra grădini dealungul văii, corățindu-se locul de bolovan și arini. Cu toată recomandarea mea, n'a fost acceptată cultura mazăreii (Pisum

sativum), al cărui gust dulciuhod, se vede, nu se potrivea regimului alimentar al localnicilor.

În același timp m'am ocupat de cultura iepurilor de casă. Pornisem dela ideea, că precum introducerea cartofului a făcut posibilă împopularea munților, tot așa și punerea în consum a cărnii iepurilor de casă, va putea revoluționa situația de subalimentare a populației muntene. Sunt puține grăunțele pentru porci și găște, dar fruză pentru iepuri se găsește aici în măsură în-xhauribilă.

N'am reușit cu iepurii. Pe acea vreme, se găseau acolo foarte mulți oameni, cari se întorceau cu scârba din fața cârnii de vită și de oaie, necum să mănânce carne de iepure, care seamănă cu pisca. Cu vremea, poate va fi învinsă și această prejudecată!

Am văzut apoi cum an de an se tae pădurile, pentru a face loc fânețelor, pășunilor, unei sărăcăcioase culturii de cereale, și în același timp lățindu-se cași pecioglovea arătarea hădoasă a sterielelor și a râpelor abrupte, mereu lărgite și adâncite de furia torențelor. Atunci, mi s'a zămislit marea gând al vieții mele: pomăritul, pentru salvarea munților! Dacă trebuie să intrăm în patrimoniul forestier, de ce n'am pătrunde cu pometurile, care pe lângă fructele prețioase, mai îndeplinesc același rol în economia naturii, cași pădurile?

În anul 1912 am înființat împreună cu elevii o pepinieră de arbori fructiferi am sădit vreo 1500 pueți de măr și păr, de început. Voiam, ca fiecare elev să-și cultive sub conducerea mea, atâția pomi, de câți ar fi avut nevoie să trăiască toată viața. În vara anului 1914 izbucni însă războiul și acest fapt puse capăt pentru totdeauna carierii mele de învățător rural.

La reîntorcerea în sat, găsi grădina goală. Pomi îi duseră foștii elevi, ori că-i furaseră oamenii din sat. Trăesc încă și azi, și rodesc.

Am scris și eu atunci articole chilometrice (în „Tribuna”, ori „Românul”) despre grădiniile școlare, — dar nimic n'am pus nimic pe hârtie, înainte de a fi verificat cu sapa și cuțitul în practică.

Tr. Mager.

M. S. Regina Maria despre George Enescu

Cu ocazia împlinirii a 40 de ani de viață, lui George Enescu, marele nostru artist, s'a consacrat o întreagă săptămână, în care activitatea sa va fi înfățișată sub toate pectele. M. S. Regina Maria deschis această săptămână printr'un splendid articol despre George Enescu și arta articol care a fost radiodifuzat în întreaga țară. Intrucât șeful acestei mici gazete nu îngăduie să-l reproducem întregime, vom da numai această admirabilă parte din re M. S. Regina cu un desvârșit talent vorbește de contribuția artistului Enescu la refacerea sufletească a șefilor răniți în războiul nostru pentru unitatea națională.

Arătând impresia ce produce asupra auditorilor muzicii lui Enescu, M. S. Regina scrie:

Muzica lui ne purtase în lume fără margini, în timp de deasupra zilelor pămîntului, parcă pe când cânta ar fi dectoinic să ne pună în libertate cu veșnicia.

Ceva la fel am cîntat și în chii răniiților și bolnavilor. rora Enescu le-a cîntat în timpul războiului, când trecea lazarul în lazarul cu vioră, fermecată, ducând frumusețea și o ultimă rază de speranță și o ultimă rază de mîngîiere celor care părăsiseră țara, purt, cămine și familiile, și răspundă glasului care în ma la grozăviile luptei, furt surghiunului, durerii și suferințelor.

Stătea acolo între suferințe, care se făceau tot mai nenorocite cu cât înaintau durerile și ochii îi căpătau o bine cunoscută privire îndurătoare care îl izola pe el, cu mîna lui, înălțînd arcușul ca să ar fi vrut să umple locul și sfărîmat cu valuri de monie.

Din toate părțile se ridau obrazuri măclinate de pe cătăle ale întâmplării, buze sînge se căsneau să-și recunoștința și mîini de cătremurînd, de se împresau în rugăciune. Li se aduna frumusețe, pentru un scurt timp, suferințelor și vrăjii în stare să-l poarte un jugător peste jalea lor, se Enescu.

Ne-a cîntat și nouă în acelea, în ceasuri de cînd puteam câteodată să punem deoparte munca și să ruină. Strănsi la un loc dăd ale pribegiei, el între noi pe toți marii creați de muzică, Mozart, Schumann, Haydn, Beethoven, Frank, Lequeu și frămînt de mîi de flori cu nervii tăiați și inimi numai bătăi, și tam așa cum niciodată ascultaserăm în timp de

□ Casa de amanet a șului va fi concesionată de amanet a orașului, al cărui statut este lucrează tualmente, va fi concesionat unui particular.

CEASORNICE, obiecte de AUR și ARGINT puteți procura cu cele mai eficiente prețuri și cu cărticica „CONSUM” la

CSÁKY ceasornicar și bijutier, **ARAD** peste drum de biserică LUTHERANĂ

„Bachus” fost restaurantul Ritz,

Arad, str. S. Brăncuși, pal. Földes. Ojina cu un pahar de bere 10 L. Abonament după listă 1300 lei lunar. Sâmbătă și Duminică deschis până dimineața. În fiecare zi concertează muzica jigănească de primul ordin.

Rog sprijinul onoratului public: PROPRIETARUL

Rozele Kilmetrilor, cauciucul de automobile „INDIA” exclusiv la

„MOTORDELTA”

SIG. KELLY, magazin special de accesorii, Str. Alexandri No. 1. Pentru fiecare cauciuc, garanția de FABRICĂ No. 383. 1-10.

Cele mai moderne Tocuri rezervoare — 14 carate — Lei 200

la librăria

»CONCORDIA«

Gh. MUNTEANU

Arad, str. Eminescu Nr. 10.

Mare depozit de cărți literare și didactice. Mare asortiment de rechizite școlare și de birou.

Schimbul aurului pe cel mai

urcat preț al zilei

Zinner, ceasornicar și bijutier,

Arad Str. Meșianu No. 1.

Repară ceasornice și bijuterii pe lângă o garanție de 2 ani.

Verighete de AUR, bijuterii și diferite ceasornice, cu cele mai eficiente prețuri.

Ochelari de cea mai bună calitate

Primiți noutățile noastre. Ochelari — după rețetă medicală — se pregătesc imediat, cu sticlă Zeiss-Punktal.

Termometre

Alcoolometre

Mare depozit de aparate și articole fotografice

OPTICUM

Ștefan Kun,

Arad Bdul Regina Maria 18

Notăți adresa.

1-4

Blăni eficiente, la blănarul

NEULÄNDER

Palatul Fischer Eliz.

Nr. 387 1-10

Prânz 20 Lei

Cină 14 Lei

cu pâine după listă.

Acelaș abonament săptămânal 200 lei Cafea fină, lei 6. — Separeuri — Băuturile s'au effinit. Muzică jigănească concertează până dimineața la

Restaurantul „București”

Arad, Piața Avram Iancu 10.

Proprietar **TRAIAN CRISTEA**.

PARDEȘILE și HAINELE de PRIMĂVARĂ

le vopsește și curățește

str. Brătianu Nr. 11 **KNAPP** str. Episcopul Radu 10

Întreprindere cu cele mai moderne instalații de gaz și electricitate

AVIZ

Priviți Vitrina lui:

ACONIU

Unde găsiți cele mai ieftine, bune și moderne produse ale firmei **S. FILDERMANN** la **ACONIU VASILIE** **ARAD** Palatul minorităților, Str. Brătianu.

Publicație.

Pentru aprovizionarea prin bună învoială a 6 vagoane cartofi și 21/2 vagoane fasole, necesare Reg. 93 Inf. se va ține licitație orală cu oferte deschise, în ziua de 24 I. c. ora 9 în cancelaria aprovizionării Corpului.

Licitația se va ține în conformitate cu L. C. P. și cu normele Generale pentru ținerea licitațiilor, publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4. VI. 1931.

Caetul de sarcini se poate vedea în fie care zi de lucru la Serv. Aprovizionării a Reg. 93 Inf.

Participanții la licitație vor aduce și mostre din marfa ce vor oferi.

Comand. Reg. 93 Infanterie.

Colonel.

Indescifrabil.

Gulerile bărbătești **Vopsitorul KREBS** se spală mai bine la

Str. Eminescu și B-dul Reg. Ferdinand 51.

1-5

Publicațiune.

Comitetul Școlar al Școlii Normale de Băieți din Arad-Gai, publică concurs de licitație pentru construirea unui spălător de 40 persoane și a unei băi cu dușuri plus toate lucrările accesorii, pe ziua de 31 Octombrie, a. c. ora 3 p. m. în localul Școlii. Ofertele închise se vor prezenta la aceeași dată. Caetul de sarcini stă la dispoziția amatorilor zilnic după masă.

Arad, 17. Octombrie, 1931.

Direcțiunea.

Nr. G. 2988/1931

Publicație de licitație

Obiectele sechestrate cu procesul verbal de execuție Nr. G. 2988/1931 un locomobil 6 atm. una batoză ambele marca Elso Magyar Gazdasági Gépgyár 1 curea mare, 1 pompă de apă și 2 căzi grețuite în 16.500 Lei cuprinse în favoarea Dlui Dr. A. Muntean actor în Buteni pentru încasarea alor 2760 Lei cap. și acc. se vor vinde la licitație publică în Buteni la Nr. 235 la 28 Octombrie 1931 ora 16 conform § 107 și 108 din legea execuției.

Buteni, la 9 Octombrie 1931.

Delegat judecătoresc
Z. Brânda m p

Citiți și răspândiți ziarul:
„ARADUL”

Deștepți și naivi.

(roman)

de: T. Cristea

Vă? cecece înseamnă:

Voicu fără să priceapă în-

terpret, că „gaspadin

„poruncește să in-

pe fata lui să desemneze

după masă avea să fie che-

la baraca comandantului.

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

cu răspuns că era încântat

Fu atât de încântat, că după ce golise cu multă poftă castronul cu fasole prinse de mână pe muscal când veni acesta să-i ia castronul gol și îi spuse vesel: repeti! Răse toată lumea și cineva explică soldatului, că prisonerul mai vrea o farfurie de fasole. Era mânia de predilecție a lui Voicu.

În aceeași zi după masă, fu chemat la locuința colonelului. Pe dinafară o baracă ca toate celelalte, dar înăuntru Voicu n'au ochi deajuns să se minuneze de luxul, bogăția și confortul camerilor. Fu condus într-o cameră, care ținea loc de salon. Un cămin înghitea butuci groși, cari ardeau cu flăcări mari roșii, împrăștiind reflexe multicolore pe argintul masiv din care era bătut un samovar uriaș, așezat pe o meșcloară acoperită cu dantelări și un serviciu de cian în argint marcat. O blănă uriașă de urs își arăta dinții puternici în fața căminului.

Pe o meșcloară erau pregătite creioane, hârtie de desen și toate revizitele necesare scopului pentru care fusese chemat prisonerul.

Voicu rămase în picioare, așteptând își privi cismele, de un croul ireproșabil, dar roase de drumuri și înroșite de umezeală, hainele învechite și mâneca neagră a cămășii și se simți profund umilit în fața luxului pe care îl vedea. Nici altfel nu prea avusese prilej să vadă ceva mai deosebit ca aceasta cameră. Cunoscutese îndestularea ca și sărăcia, dar n'avusese parte de bogăție.

Lydia intra ușoară ca un fulg și zimbătoare ca o zi de primăvară. Îi întinse mâna și-l invită cu un gest, să ia loc. Voicu roși de plăcere. Roșeața feței lui plăcu fetișcanei. Semăna cu Grațiana ca două picături de apă. Cel puțin așa i-se păru lui Voicu. Se înjeleseră

prin gesturi, cuvinte franțuzești și nemțești, ba chiar cuvinte latinești. Unde nu găsea nici decum cuvântul și se putea slugi de creion, desemna în pripă obiectul și procedeul acesta era urmat de fiecare dată de un răs șglobiu plin de tinerețe și veselie.

Sedintele se repetară în fiecare după masă. Colonelul ținu să aștepte și el la întâiele sedințe și-și declară satisfacția cu un „harașo”, pronunțat ca un fel de tuse intestinală.

Se părea, că Voicu își uitase de ideal și dorul de a ajunge cât mai curând în România. Noaptea însă, culcat pe patul de scânduri fără saltea și fără pătură, scribulind de frig în baraca încălzită doar de respirația alor patruzeci de tovarăși, își aducea aminte de rostul lui în lagărul de prizonieri și avea cumplit remușcări. Când se gândea însă la fetișca polcovnicului găsea argumente ca să-și scuze întârzierea în lagăr. Câte un cian în casa comandantului, o privire caldă, un zimbet vorbitor îl încălzeau inima și nu se mai

simțea streaș. În două săptămâni prinsese destule cuvinte rusești și se distra legând vorbă cu muscalii. Era mai ales unul cu cisme mari de luf, care făcea serviciul de santinelă tot a treia zi în fața bărelei ofiterilor, pe care și-l câștigase prieten și dușman, după împrejurări. Într-o zi îi adresase cuvântul: „coroava” așa cum îl auzise, fără să-l știe înțelesul. Spusese cuvântul în semn de prietenie, fălos că-l putea pronunța. Rusul îl privise cu ură, gata să-i cerceteze mădulele cu baloneta lui lungă și ascuțită. Voicu a regretat mai târziu, când aflase, că acest simpatie epitet era numele unui dobitoc foarte folosit pe lângă casa omului: vacă. Ca să-și corecteze greșeala, se duse în altă zi la rus, îl bătuse pe umăr și-l mângălase:

— Tavareș Grigorie, harașo, ciolovec.

Pe vremea aceea dăduse boala în ruși cu tovarășia și „riboluția”.

(Va urma)

INFORMAȚIUNI.

□ **Duminecă 25 Octomvrie a. c.** va vorbi la Palatul Cultural la ora 5 d. m. dl. Nichifor Crainic în cadrul conferințelor organizate de către Gazeta Învățătorilor. La 1 Noemvrie este vorba să conferințeze dl. Octavian Goga. Data conferinței sale nu a fost fixată în mod definitiv.

□ **Construirea școlii primare din Bujac.** Luni dimineața se vor începe lucrările pentru construirea școlii primare din Bugeacul locuit de români coloniști. Ca la toate lucrările de utilitate publică, vor lucra cc. 20 șomeri cu familiile lor.

□ **În curând se va începe sistemul mușcilor prin rotație cu șomerii.** O săptămână va lucra un grup, cealaltă săptămână alt grup. Această măsură nu se va aplica șomerilor specializați într-o anumită ramură.

□ **Intervenția D-lui Primar la Ministerul Comunicațiilor.** Cu ocazia călătoriei la București dl. Dr. C. Radu, a făcut o nouă intervenție la Min. Comunicațiilor, pentru revenirea Inspecției V Tracțiune C. F. R. la Arad. Audiența personală la dl. Ministru V. Vălcovici n'a putut avea loc, D-Sa fiind în conferință cu dl. Gaston Lefeu, consilier tehnic la C.F.R.

□ **Complectarea Comisiei Interimare.** În locul D-lui Dr. Emil Velicic, fost membru în Com. Interimară, Ministerul de Interne, a aprobat numirea dlui Prof. I. Manole, de la Școala Sup. de Com. de băieți.

□ **Vineri 23 Oct. între orele 5-7** toți cei cari vreau să doneze haine vechi pentru șomeri, sunt rugați să le aducă la Primărie.

□ **Incendiu.** În ziua de 11 Oct. 1931 orele 19, ²⁰ s'a ivit incendiu la locuința locuitorului Rudari Petru din comuna Măndruș arzând acoperișul de trestie al unei camere, 500 kg. porumb 400 kg. grâu făcând în total pagubele de 4000 Lei. Focul a provenit din scânteele ce au sărit din focul ce ardea în vatră în timp ce soția păgubașului prepara hrana. Bănueli nu sunt casa a fost asigurată.

□ **Bănuț de furt.** Prostituta Tripa Ana de 27 ani din comuna Iacobeni, acum fără domiciliu stabil în Arad, a fost înaintată Chesturei fiind inculpată în furtul de îmbrăcăminte în valoare de Lei 10,000 dela Klar Melania din Arad str. Lahovary 32 unde susnumita a fost servitoare.

□ **Lovire.** Individul Martin Haras de 19 ani din Str. Martin a lovit pe Stark Martin de 17 ani cu un briceag în regiunea frontală de a supra ochiului drept cauzându-i o rană gravă. Motivul aceste a fost o fată.

□ **Alt furt.** Locuitorul Hărdău Ioan din Somoșcheș a anunțat jandarmeria Cermel că din podul casei l-a fost furat 1100 kg. grâu. Cazul fiind cercetat s'a aflat că hoții sunt: Brândușă Traian, Brândușă Petru Brândușă Gheorghe Sas, Toncea Petru, cari au și fost arestați.

□ **Cadavru pescuit.** În ziua de 12 Oct. orele 13 s'a fost pescuit din apele Mureșului în dreptul comunei Pecica un cadavru de sex masculin în etate de 35-40 ani. Cadavru fiind în putrefacție identitatea nu a putut fi stabilită.

□ **Societatea Hora anunță publicul românesc din Arad,** că joi la 22 Oct. a. c. ora 21 își reîncepe probele de dans în sala „Căminului Cultural”. Roagă membrii fondatori și activi și pe toți cei ce poartă interes și înțeleg frumoasa menire a acestei societăți, să ia parte la seratele cari se vor ține, ca și anul trecut, regulat în fiecare joi seara.

Comitetul.

□ **Gvernul german va putea lucra.** Votul de încredere, deși numai cu o majoritate de 24 voturi, obținut de cancelarul Bruening, dă acum posibilitate guvernului acestuia, să-și continue programul.

□ **Arestată pentru furt.** Servitoarea Tanczer Gizela de 28 ani din Arad a fost înaintată Chesturei locale fiind inculpată în furtul săvârșit în dauna internatului liceului „Moise Nicoară” de unde a furat obiecte casnice în valoare de 5000 Lei. Obiectele furate s'au aflat la locuința femeii Covaci Estera din Arad piața Mihai Viteazul 4 unde au fost depuse de servitoare.

□ **Diverse arestări:**
— Individul Cipai Ioan de 19 ani de profesie bărbier din Arad str. Iancu Jianu 11 a fost înaintat chesturei fiind în stare de ebrietate.
— Individul: Vidican Dimitrie și Crișan Florea au fost înaintați Legiunei de Jandarmi Arad pentru că au trecut frontiera în Ungaria și îndărăt în mod fraudulos. Ei au fost predați Siguranței locale.

— Individul Herbei Nicolae de 51 ani din Puenari cu domiciliul în Arad str. Oltuz 162 a fost înaintat chesturei pentru faptul că a furat lemne din stradă. Va fi predat Judecătoriei de ocol.

— Individul Covacs Iuliu zis „Pistolu” din Arad str. Brezoiu 145, de 30 ani a fost înaintat chesturei pentru faptul că Sâmcăță la ora 21, ⁵⁵ în stare de ebrietate a intrat cu căruța în spatele autobasului Nr. 4 rupându-i talpa ușei și spărgând trei geamuri. Pagubele sunt de 5000 Lei.

□ **București 18 Oct.** Monitorul Oficial de Sâmbătă 17 c. publică modalitatea de înscriere la școlile secundare potrivit noilor legiuri școlare.

Timpul.

□ **București 18 Oct.** Timpul probabil dela 18 c. ora 6 seara până la 19 c. aceiaș oară: presiunea atmosferică în scădere. În Banat cerul variază. În celelalte regiuni ploii intermitente. Temperatura staționară.

50 femei vor să intre în Parlamentul englez.

Londra 17 Oct. Azi s'au depus toate listele de candidați pentru parlament. Au fost declarați aleși toți candidații cari n'au avut contra-candidat. Astăzi sunt aleși 61 deputați care sprijinesc guvernul Uniunii Naționale, și 6 socialiști. Din aceștia 49 sunt conservatori și 12 liberali. Din totalul candidaților 50 sunt femei.

Conferința D-lui D. V. Toni.

În cadrul conferințelor aranjate de Gazeta Învățătorilor, a vorbit ieri la Palatul Cultural, neobositul D. V. Toni, președintele Asociației Generale a Învățătorilor. Învățătorii participanți la congresul județean au ținut să participe în corpore la conferința vajuicului apărător al intereselor lor. Conferința interesantă și instructivă a avut ca subiect, aspecte din educația suedeză, și a fost tratată documentat și atrăgător.

În introducere, D-sa face o scurtă, dar plastică descriere a ținutului suedez, și apoi o incursiune în istoria poporului. Popor de muncă ordonat și stăruitor, iubitor de curățenie din care, ca și din cinste, suedezii au făcut un cult, azi, progresele civilizației au pătruns că nicăeri, în țărișoara lor. Au cel mai bine organizat serviciu telefonic, și cea mai bună rețea de căi ferate. Educația fizică e cea căreia, l-se dă cea mai multă importanță. La Școlile primare s'au aflat bazine de înot, săli de gimnastică etc. Gradul de cultură la care au ajuns se datorește exclusiv educației ce li-se dă în școli. Începuturile școlii primare suedeze, datează din anul 1620, când Gustav Adolf organizează învățământul primar. Evoluția acestei organizații e continuă bine condusă, datorită statului, care face enorme sacrificii pentru școala primară, și pentru o situație materială bună, a dascălilor. E destul să a-

mintim că un învățător începător, are salariu lunar echivalent cu 13000 lei. Școala primară are un ciclu de 6 ani. După aceasta, urmează cursurile suplimentare perfect organizate, și școale superioare după modelul danez, cari sunt adevărate universități populare. În ce privește pedagogia, e în uz principiul activismului, adică fiecare copil e educat, în conformitate cu însușirile lui. La baza educației morale, e educația religioasă. Din toate acestea reiese, că admirabila organizație școlară are sprijinul efectiv și neprecupețit al statului. Și încă ceva: *politica în școală e exclusă.* Forurile superioare școlare, nu sunt compuse din indivizirecrutați din cluburile partidelor politice, ci ajung numai în urma cinstei și a capacității lor intelectuale.

Și apoi nu trebuie uitate auxiliarele cele mai de preț a școlilor primare suedeze: bibliotecile populare, admirabil înzestrate cu săli de citire, săli de cinematograf etc.

În încheiere D-Sa își exprimă dorința, ca prin muncă, poporul românesc, care are un trecut așa de glorios, trebuie să ajungă acolo, unde alte țări mai sărace, dar care au lărat mai cu suflet, au ajuns.

Conferința a fost viu aplaudată de un public din cale afară de numeros care a manifestat o deosebită atenție față de instructiva conferință a D-lui Toni.

Cronica sportivă

Ziua Românilor.

GLORIA—CAA 2:0 (2:0) Gloria după esecul suferit Duminecă a ținut să arate că știe să joace când vrea. Golurile au fost de o rară frumusețe și scorul putea fi tot atât de bine și 6:0. Înaintarea însă s'a delectat prea mult. Apărarea a făcut o partidă magistrală, toți și-au făcut datoria pe deplin CAA în schimb a avut 4 jucători buni: Covaci, Szabo B. Török și Horvath în colo niște figuranți. Golurile au fost marcate de: Mărienut (minutul 3) și Tisa (minutul 5). Atragerea atenției conducătorilor Gloriei asupra lui Uncu, care promite foarte mult. În cele câteva minute cât a jucat a arătat că dacă s'ar ocupa cineva de el ar putea fi un al doilea Bally Arbitru: Vladovici fost mai bun. Arbitrii, de tușă habar n'au de noul regulament.

Olympia—Amefa 3:1 (1:1) Olympia a confirmat cele spuse de noi când a jucat cu CAA. Alături de Gloria e cea mai bună din Arad. Cu toate că a avut de jucat contra Muncitorilor duri până la extrem și a unui arbitru parțial până la revoltă și-au făcut pe deplin datoria. Atât apărarea cât și înaintarea a luptat până în ultimul minut cu un elan demn de toată lauda. Nu știm pe care să lăudăm pentru că toți au jucat mai bine decât se aștepta cel mai optimist Olimpist. Golurile pentru Olympia au fost marcate de: Barbu I. Comloșan (cel mai frumos gol al partidei) și Valter în propria poartă pentru Amefa a marcat: Pepoli dintr-o greșală alui Kiss care însă

nu-i scade cu nimic valoarea Arbitru: Oravetz Nu înțelegem pentru ce comisia de arbitri delegă la matchuri ca cele de azi pe un arbitru ca domnul de mai sus. Nu știe regulamentul, parțial și tot ce poate strica unui match care promitea să fie foarte frumos.

SGA—Tricolor 6:0 (2:2) Gimnasticii în ultimul timp joacă bine dealtfel acum au cel mai bun golaverage (10). Au marcat: Belay (2) Fritz (1) și Toth (3).

Transilvania-Unirea 3:2 (1:1) Lupta pentru ultimul loc s'a terminat Unirea până la primăvară a pierdut ocazia de a mai câștiga vre'un punct.

După matcurile de de azi clasamentul se prezintă astfel:

1. Olympia	3	2	1	—	7	3	5
2. Gloria	2	2	—	—	5	0	4
3. S. G. A.	2	2	—	—	10	0	4
4. Amefa	3	2	—	1	16	5	4
5. CAA	3	1	—	2	3	6	2
6. Transil.	3	1	—	2	4	10	2
7. Tricolor	3	—	1	2	3	18	1
8. Unirea	3	—	—	3	4	10	0

Debrețin: Bocskay—CAO 2:1
Oradea: Crișana—Stăruința 2:2

București 18 Oct. Din cauza vremii ne favorabile nu s'a putut disputa nici un joc de foot-ball.

Cursele dela Băneasa

București 18. Premiul Colentina: câștigător: Predeal

Premiul Octombrie: câștigător: Urs

Premiul Militar: câștigător: Holofern

Premiul Rădăuț: câștigător: Dor Pribeag.

Blănurile cele mai fine se pot cumpăra și confecționa la **Blănăria Teodor Fica**

unde se vând și căciuli engros și detail. ARAD B. Reg. Ferdinand 31.

Palatul Cultural.

Crima din Semlac.

În ziua de 10 Oct. s'a tot plat o groaznică crimă în comuna Semlac. Locuitorii Tudor Corniță se certa de mult timp cu vecinul său Lăpușcă pe motivul că ultimul lăsa vitele să pască în pășunatul celuilalt. În ziua de 10 Oct. Lăpușcă s'a dus la câmp cu soția sa Agatta și aflându-se acolo pe vecinul său l-a apucat 2 palme. Acesta voind să se apere Lăpușcă l-a lovit cu oclul dela plug cauzându-i răni grave. A venit apoi soția lui Lăpușcă și ambii au început să lovească apoi au lăsat pe Tudor aproape moart în câmp de unde a fost dus de alți vecini. Autoritățile locale luând imediat cazul cercetare a arestat pe Lăpușcă și soția sa înaintându-i pe chetului Arad. Victima a scăpat a doua zi.

Primăria Comunei Pădureni.

No. 820/1931.

Publicațiune de licitație.

Primăria Comunei Pădureni (Erdiș) jud. Arad, aduce la cunoștință publică, că dreptul de vânat asupra teritoriului comunei hotărât interzicându-se pe timp de 6 ani consecutivi cu începerea dela 1. Ianuarie 1932, până 31. Decembrie 1937, prin licitațiune publică orală, se va ține în ziua de 26 Noiembrie 1931. orele 10. d. m. în localul Primăriei Comunale

Tot atunci se va arenda și dreptul de vânat din pusta Cărand.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Legea Contabilității publice.

La licitațiune pot concura numai aceia, cari vor prezenta autorizațiunea prescristă.

Prețul de strigare a hotărâritului este în suma de Lei 300 iar prețul de strigare a pustiului rancii este în suma de Lei 200.

Condițiunile de licitațiune se vor vedea între orele oficiale în biroul primăriei comunale.

Pădureni (Erdiș) la 14. Octombrie 1931.

Primăria Comunei Pădureni.

Primăria Comunei Pădureni.

Nr. 825/1931.

Publicație de licitație.

Primăria Comunei Pădureni (Erdiș) jud. Arad aduce la cunoștință generală, că Restaurantul proprietatea comunei numit „Central” se va da arenda prin licitațiune publică pe 6 ani consecutivi începând dela 1. Ianuarie 1932, până la 31. Decembrie 1937, în ziua de 26. Noiembrie 1931. ora 10 a. m. în localul Primăriei Comunale și anume:

I.

Restaurantul curtea supraîncălzit, grajdul, grădina și ghetăria întreg complex separat.

II.

Edificiul lateral care servește prezent ca magazie de cereale Camera pentru atelierul de frânterie iarș separat.

La licitațiune se poate concura numai cu oferte închise și sigilate.

Concurenții vor depune înaintea de începerea licitațiunei un vouchere de 10 000. Lei în numerar ori efecte de Stat la caseria comunei.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 88—110. din Legea contabilității publice.

Condițiunile de licitație se vor vedea în localul primăriei comunale între orele oficiale în biroul primăriei comunale.

Pădureni (Erdiș) la 14 Octombrie 1931.

Primăria Comunei Pădureni.